

### 3013/01/ “Qiymətin əmələ gəlməsi” fənni üzrə test sualları

01.

Sual 1: Qiymətmələgəlmə elminin predmeti aşağıdakılardan biridir

- a. tələb və təklif arasında qarşılıqlı nisbət
- b. əmtəə-pul münasibətləri
- c. qiymətlər nəzəriyyəsi və onların qoyulması təcrübəsi**
- d. qiymətlərin tərkibi və strukturu
- e. qiymət sistemi və onun təsnifatı

Sual 2: Xətti tələb əyrisinə malik inhisarçı üçün ümumi gəlirin artması zamanı son hədd gəlirinin kəmiyyəti

- a. müsbətdir və artır
- b. müsbətdir, lakin azalır**
- c. sıfıra bərabərdir
- d. mənfidir, lakin sıfıra yaxınlaşır
- e. müsbətdir, lakin sıfıra yaxınlaşır

Sual 3: Bazar qiymətinin formalaşması şəraitində-

- a. tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- b. tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- c. təklifin həcmi tələbin həcmindən
- d. bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur**
- e. tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir

Sual 4: Tənzimlənən qiymətlər aiddir:

- a. mövsümi qiymətlər sistemində
- b. auksion qiymətləri sistemində
- c. sənaye məhsulunun qiyməti sistemində
- d. netto qiymətləri sistemində
- e. təsbit edilən qiymət sistemində**

Sual 5: İnzibati təsərrüfat xərclərinə aiddir:

- a. fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı
- b. obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
- c. reklamlara çəkilən xərclər
- d. poçt – teleqraf, dəftərxana və telefon xərcləri**
- e. təşkilatın əmlakının sığortalanması

Sual 6: Qiymətmələgəlmənin prinsiplərinə aid edilir:

- a. qiymət intizamına nəzarət
- b. qiymətlərin məqsədyönlülüyü
- c. qiymətdoymada fasiləsizlik
- d. qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- e. cavablar doğrudur**

Sual 7: Qiymətin funksiyasıdır

- a. uçot funksiyası
- b. bölüşdürücü funksiya

- c. stimullaşdırıcı funksiya
- d. informasion funksiya
- e. cavablar doğrudur**

Sual 8: Qiymətmələgəlmə nəzəriyyəsindəki istiqamətlərdən biridir:

- a. qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- b. sosial ədalət
- c. neoklassik sintez**
- d. antiinhisarçılıq
- e. iqtisadi artımın təmin edilməsi

Sual 9: Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin növü:

- a. pilləli qiymətlər**
- b. brutto qiymət
- c. tikinti məhsulunun qiyməti
- d. sərbəst qiymətlər
- e. tender qiymətlər

Sual 10: Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir:

- a. resursların qiymətləri
- b. vergilər və dotasiyalar
- c. istehsal texnologiyası
- d. region infrastrukturu**
- e. qiymət dəyişməsində gözlənilir

Sual 11: Birbaşa xərclərin tərkibinə daxil deyildir:

- a. fəhlələrin əsas əmək haqqı
- b. materialların və konstruksiyaların dəyəri
- c. idarəetmə xərcləri**
- d. sair düzünə xərclər
- e. tikinti və maşın və mexanizmlərinin istismar xərcləri

Sual 12: Qiymət bu amillərdən asılı deyildir:

- a. firmanın məqsədləri
- b. bazarın segmentləşdirilməsi imkanı
- c. rəqabətin olması ehtimalı
- d. keyfiyyətin fərqləri
- e. firmanın istehsal gücü**

Sual 13: Qiymətləri aşağı salmağa sövq edən amil:

- a. bazarda əsas yer tutmağa çalışmaq**
- b. rəqabətin olması
- c. uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
- d. daha çox alıcı kütləsi cəlb etmək
- e. cari tələbin yüksək tələbi

Sual 14: Firma daxilində iqtisadi münasibətlərdə tətbiq olunan qiymət:

- a. buraxılış
- b. topdansa satış qiymətlər
- c. sənaye topdansa satış qiymətlər qiymətlər

**d. transfert qiymətlər**

e. faktiki sövdələşmə

Sual 15: Qiymətməhləgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil edir

a. pul tədavülü qanunu

b. dəyər qanunu

c. tələb qanunu

d. təklif qanunu

**e. sadalananların hamısı**

Sual 16: Qiymətin bölüşdürücü funksiyasıdır:

a. Xərclərin bölüşdürülməsi

b. Tələb və təklifin balanslaşdırılması

c. sahələr arasında tarazlıq

**d. Milli gəlirin bölüşdürülməsi**

e. Əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi

Sual 17: İstehsalçının stimullaşdırıcı amilidir:

a. torpaq vergisi

b. ticarət mühiti

**c. qiymət**

d. topdansatış əlavələri

e. ƏDV, aksiz vergisi

Sual 18: Qiymət elementi olan dövlət vergi növü hansıdır?

- a. torpaq vergisi
- b. aksiz vergisi**
- c. fiziki şəxslərdən gəlir vergisi
- d. nəqliyyat vergisi
- e. mədən vergisi

Sual 19: Qiymət elementi olan dövlət vergi növü hansıdır?

- a. torpaq vergisi
- b. əlavə dəyər vergisi**
- c. fiziki şəxslərdən gəlir vergisi
- d. nəqliyyat vergisi
- e. mədən vergisi

Sual 20: Dünya bazar qiyməti növü

- a. mövsümi qiymət
- b. pilləli qiymət
- c. sürüşkən qiyməti
- d. iri firmaların təklif qiymətləri**
- e. tender

Sual 21: Qiymətin funksiyasıdır:

- a. uçot funksiyası
- b. bölüşdürücü funksiya
- c. stimullaşdırıcı funksiya
- d. informasiya funksiya

**e. cavablar doğrudur**

Sual 22: Qiymətəmələgəlmənin prinsiplərinə aid edilir:

- a. qiymət intizamına nəzarət
- b. qiymətlərin məqsədyönlülüyü
- c. qiymətqoymada fasiləsizlik
- d. qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- e. cavablar doğrudur.**

**02**

Sual 23: Yeni yaradılan dəyərin bir hissəsinin büdcəyə alınması forması:

- a. ƏDV və aksiz vergisi
- b. əlavə dəyər vergisi**
- c. mənfəət vergisi
- d. əmlak vergisi
- e. nəqliyyat vergisi

Sual 24: Qiymət əmələ gətirən amillərə aid deyil:

- a. vergi siyasəti
- b. investisiya siyasəti**
- c. konyuktur amillər
- d. valyuta məzənnəsi
- e. maya dəyəri

Sual 25: Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansılardır?

- a. məhsulun keyfiyyəti
- b. məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət**
- c. marketinq tədqiqatının keyfiyyəti
- d. satışın həcmnin artırılması
- e. azad rəqabət mühiti

Sual 26: İstehsalçı müəssisənin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil –

- a. gömrük rüsumları**
- b. əlavə dəyər vergisi
- c. mənfəət
- d. sabit xərclər
- e. dəyişən xərclər

Sual 27: Sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil –

- a. istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- b. əlavə dəyər vergisi
- c. ticarət əlavələri (güzəştləri)**
- d. aksiz vergisi
- e. mənfəət

Sual 28: Əmtənin satışı üzrə qiymətlərin müəyyən edilməsi sistemi

- a. qiymət siyasəti**
- b. investisiya siyasəti
- c. pul – kredit siyasəti
- d. gömrük siyasəti

e. cavablar doğru deyil

Sual 29: Faydalılığın ölçülməsinə kardinalist yanaşmaya görə:

- a. faydalılığın nisbi ölçülməsi əsaslandırılır
- b. faydalılığın fasiləsiz ölçülməsi mümkünlüyü nəzərə alınır**
- c. bazar tarazlığı əldə olunmalıdır
- d. üstünlükvermənin aşkara çıxarılması konsepsiyası əsaslandırılır
- e. tələb və təklifin təhlili aparılmalıdır

Sual 30: Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- a. aksiz vergisi
- b. ticarət əlavələri (güzəştləri)
- c. mənfəət**
- d. topdansaşış əlavələri (güzəştləri)
- e. ƏDV

Sual 31: Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir –

- a. maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- b. maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- c. ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətində
- d. sabit və dəyişən xərclərin cəminə**
- e. ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə

Sual 32: Qiymətməmləgətirən amil deyil.

- a. konyunktura amili

- b. valyuta-maliyyə amili
- c. dəyər amili
- d. inflyasiya amili**
- e. dövlət inhisar tənzimlənməsi amili

Sual 33: Qiymətin bölüşdürücü funksiyası baş vermir:

- a. regionlar arasında
- b. ölkə əhalisinin sosial qrupları arasında
- c. iqtisadiyyatın sahələri arasında
- d. tələb və təklif arasında**
- e. müxtəlif mülkiyyət formaları arasında

Sual 34: Qiymətin funksiyasına aid deyil:

- a. istehsalın səmərəli yerləşdirilməsi
- b. tələb və təklifin balanslaşdırılması
- c. stimullaşdırma
- d. yığım**
- e. uçot

Sual 35: Tələbin (Q) gəlirə (R) görə elastikliyi əmsalı ( $l_r$ ) aşağıdakı kimi hesablanır.

$$l_r = \frac{\Delta Q}{R} \cdot \frac{\Delta R}{Q}$$

a)

$$l_r = \frac{\Delta Q}{R} : \frac{\Delta R}{Q}$$

b)

$$l_r = \frac{\Delta Q}{\Delta R} \cdot \frac{R}{Q}$$

c))

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} \cdot \frac{\Delta R}{R}$$

d)

$$e) \quad l_r = \frac{\Delta Q}{Q} : \frac{\Delta R}{R}$$

Sual 36: Tələbin (Q) qiymətə (P) görə birbaşa elastikliyi əmsalı (l) aşağıdakı kimi hesablanır.

$$a) \quad l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

$$b) \quad l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} : \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2}$$

$$c) \quad l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2}$$

$$d) \quad l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} : \frac{Q}{P}$$

$$e) \quad l = \frac{\Delta Q}{Q} \cdot \frac{\Delta P}{P}$$

Sual 37: Tələbin (Q) qiymətə (P) görə çarpaz elastikliyi əmsalı ( $l_{xy}$ ) aşağıdakı kimi hesablanır (x və y əmtəələri ifadə edir)

$$a) \quad l_{xy} = \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y} \cdot \frac{P_x + P_y}{Q_x + Q_y}$$

$$b) \quad l = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2}$$

$$c) \quad l_{xy} = \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y}$$

$$d) \quad l_{xy} = \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y} \cdot \frac{P_y}{Q_x}$$

$$e) \quad l_{xy} = \frac{P_x + P_y}{Q_x + Q_y}$$

Sual 38: Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının ( $l_r$ ) hansı kəmiyyəti qeyri-elastik tələbə uyğundur?

$$a) \quad l_r = 1$$

$$b) \quad 0 < l_r < 1$$

$$c) \quad l_r > 1$$

d)  $l_r < 1$

e))  $l_r = \sim$

Sual 39: Maya dəyərinin 15Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- a. 10.5Azn
- b. 19.5Azn
- c. 4.5Azn
- d. 21.4Azn**
- e. 45.5Azn

Sual 40: Maya dəyərinin 55Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- a. 56.65Azn
- b. 53.35Azn
- c. 78.57Azn**
- d. 16.5Azn
- e. 18.3Azn

Sual 41: Maya dəyərinin 62Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- a. 15.5Azn
- b. 46.5Azn
- c. 77.5Azn
- d. 82.7Azn**

e. 37Azn

Sual 42: Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- a. 21.25Azn
- b. 106.25Azn
- c. 63.75Azn
- d. 113.33Azn**
- e. 29.41Azn

### 03

Sual 43: Qiymətməhləgəlmənin xarici amillərinə aid deyil –

- a. bazar mühiti
- b. istehlakçılar
- c. əmtəə hərəkəti kanalının iştirakçıları
- d. siyasi sabitlik dərəcəsi
- e. bazarın miqyası və segmentləşdirmə**

Sual 44: Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinantı deyil

- a. istehlakçıların pul gəlirləri
- b. alıcıların zövqü
- c. qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri**
- d. gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi
- e. istehsal texnologiyası

Sual 45: Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiymət determinantı deyil.

- a. resursların qiymətləri
- b. istehlakçı zövqü**
- c. vergilər və dotasiyalar
- d. qiymət dəyişməsinin gözlənilməsi
- e. istehsal texnologiyası

Sual 46: Məhsulun istehsalı həcmindən asılı olan xərc növü hansılardır?

- a. alternativ
- b. dəyişən və orta
- c. dolayı və birbaşa
- d. sabit və üstəlik
- e. dəyişən**

Sual 47: Qiymətməhləgəlmənin bazar amilləridir –

- a. istehsal xərcləri
- b. məhsulun keyfiyyəti
- c. qeyri-istehsal məsrəfləri
- d. istehsaldaxili məsrəflər
- e. istehlak tələbi**

Sual 48: Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinə aid deyil –

- a. xammal və material xərcləri
- b. sosial ehtiyaclara ayırmalar
- c. ticarət əlavələri**

- d. amortizasiya xərcləri
- e. yanacaq, enerji xərcləri

Sual 49: Qiymətməmləgətirən amillərə aid deyildir

- a. istehsal xərcləri
- b. tədavül xərcləri
- c. resursların qiymətləri
- d. investisiyanın həcmi**
- e. əlavə dəyər vergisi

Sual 50: Məhsulun tam maya dəyəri istehsal maya dəyərindən yüksəkdir –

- a. ümümtəsərrüfat xərcləri qədər
- b. qeyri-istehsal xərcləri qədər**
- c. nəqliyyat xərcləri qədər
- d. birbaşa xərclər qədər
- e. alternativ xərclər qədər

Sual 51: Ləngitmə əmsalının kəmiyyət dəyişir

- a. 0,4 - 0,6 arasında
- b. 0,5 – 0,8 arasında**
- c. 0,8 – 0,9 arasında
- d. 0,4 – 0,8 arasında
- e. 0,3 – 0,7 arasında

Sual 52: Aşağıdakılardan hansı qiymətin funksiyasıdır?

- a. tədiyə
- b. yığım
- c. informasiya**
- d. rəqabət
- e. iqtisadi artım

Sual 53: Qiymətməhləgəlmənin prinsipi deyil:

- a. fəsiləsizlik
- b. əlmilik
- c. məqsədyönlülük
- d. qiymətməhləgəlmə prosesinin və qiymət intizamına riayət edilməsinə nəzarətin vahidliyi
- e. istehsalın səmərəli yerləşdirilməsi**

Sual 54: Maşın və mexanizmlərin istismar xərcinə aiddir:

- a. birdəfəlik xərclər**
- b. fəhlələrə verilən əsas əmək haqqı
- c. material xərcləri
- d. təhlükəsizlik texnikası üzrə xərclər
- e. elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar

Sual 55: Firmanın məhsul satışı üzrə tipik sövdələşmələri üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinin standart qaydalar sistemi-

- a. qiymət siyasəti**

- b. əmtəə siyasəti
- c. investisiya siyasəti
- d. pul kredit siyasəti
- e. gömrük siyasəti

Sual 56: Firmanın rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuş qiymət məcmuəsinə uyğun məhsulların satışı-

- a. vergi siyasəti
- b. innovasiya siyasəti
- c. əmtəə siyasəti
- d. təsbit olunmuş qiymətlər siyasəti**
- e. satış siyasəti

Sual 57: «Franko qiyməti» asılıdır –

- a. bazar iştirakçılarının sayından
- b. əmtəənin növündən
- c. təchizat-göndəriş şərtlərindən**
- d. təklifin həcmindən
- e. tələbin həcmindən

Sual 58: Tələb qiyməti nədir?

- a. əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaştığı minimal qiymət
- b. əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaştığı maksimal qiymət**
- c. istehlakçıların bazarda əmtəəni reallaştırdığı maksimal qiymət
- d. sövdələşmənin aparıldığı qiymət
- e. əmtəənin orta bazaar qiyməti

Sual 59: Təklif qiymətidir-

- a. istehsalçının bazarda əmtəəni təklif etdiyi orta qiymət
- b. istehsalçının bazarda öz əmtəəsini satdığı minimal qiymət
- c. əmtəəni alıcıların satıcıdan almağa hazır olduğu maksimal qiymət
- d. alıcıların bazarda əmtəəni təklif edərkən razı olduğu minimal qiymət**
- e. satıcının maksimal qiyməti

Sual 60: Gizli xərclər

- a. istehsal həcmnin dəyişməsi zamanı dəyişən xərclər
- b. mülkiyyətçiyə məxsus olan resursların (bazarda alınmayan) dəyəri, sahibkarlıq qabiliyyətindən gələn normal mənfəət daxil olmaqla**
- c. mühasibat xərcləri
- d. istehsal həcmi dəyişdikdə dəyişməz qalan xərclər
- e. bütün cavablar doğru deyil

Sual 61: Firmanın ümumi xərcləri bərabərdir-

- a. orta ümumi xərclər - orta dəyişən xərclər
- b. orta dəyişən xərclər \* istehsal həcmi
- c. orta ümumi xərclər \* istehsal həcmi**
- d. gizli xərclər + dəyişən xərclər
- e. orta sabit xərclər \* istehsal həcmi

Sual 62: Əmək-dəyər nəzəriyyəsinə görə qiymətin formalaşmasının əsası-

- a. istehsal dəyəridir
- b. ictimai əmək xərcləridir
- c. təklifin həcmidir
- d. tələbin həcmidir
- e. ictimai-zəruri əmək xərcləridir**

Sual 63: Maya dəyərinin 148Azn, məhsul üzrə mənfəətin 29.6Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- a. 20%**
- b. 5%
- c. 1.8%
- d. 1.5%
- e. 1.9%

Sual 64: Maya dəyərinin 80Azn, məhsul üzrə mənfəətin 20Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- a. 40%
- b. 400%
- c. 25%**
- d. 100%
- e. 1%

**04**

Sual 65: Aşağıdakı iqtisadi qanunlardan hansı qiymətmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil etmir?

- a. pul tədavülü qanunu

- b. dəyər qanunu
- c. tələb qanunu
- d. təklif qanunu
- e. son hədd məhsuldarlığı qanunu**

Sual 66: Firmanın qiymətməmələgəlmə nəzəriyyəsidəki əsas istiqamətlərə aiddir?

- a. qiymətlərin əsaslandırılması
- b. müqayisəli
- c. neoklassik sintez**
- d. azad rəqabət
- e. qiymətlərin paritetliyi

Sual 67: Qiymətin funksiyası deyil –

- a. uçot
- b. bölüşdürücü
- c. tələb və təklifin balanslaşdırılması
- d. məqsədyönlülük**
- e. informasiya

Sual 68: Qiymətməmələgəlmənin prinsiplərinə aid deyil –

- a. qiymət intizamına nəzarət
- b. fəsisizlik
- c. məqsədyönlülük
- d. stimullaşdırma**
- e. qiymətlərin elmiliyi

Sual 69: İstehsalçı müəssisənin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil –

- a. istehsal xərcləri
- b. xammal, material xərcləri
- c. mənfəət
- d. əlavə dəyər vergisi
- e. ticarət əlavələri**

Sual 70: Sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil –

- a. istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- b. əlavə dəyər vergisi
- c. ticarət əlavələri (güzəştləri)**
- d. aksiz vergisi
- e. mənfəət

Sual 71: Təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növünə aid deyildir:

- a. auksion qiymətləri
- b. sənaye məhsulunun qiyməti
- c. netto qiymətlər
- d. mövsümü qiymətlər
- e. cavablar doğrudur**

Sual 72: Fəaliyyət müddətinə görə qiymət sisteminə daxil olan qiymətin növüdür:

- a. müqavilə qiyməti
- a. brutto, netto qiymətləri
- b. sabit qiymətlər**

- c. preyskurant qiymətlər
- d. kataloq qiymətləri

Sual 73: Qiymətin tərkibinə dax il edilən xərclər:

- a. məhsul buraxılışının həcmindən asılı olmayan xərclər
- b. sabit və dəyişən xərclərin cəmi**
- c. resurslardan istifadənin bütün mümkün üsulların daha səmərəlisindən pul gəlirləri
- d. son hədd kimi müəyyən edilən xərclər
- e. istehsalın mənimsənilməsindən başlayaraq bütün xərclərin cəmi

Sual 74: Qiymətdəyima metodu deyil

- a. normalaşdırılmış göstəricilər metodu
- b. struktur oxşarlığı metodu
- c. reqressiya təhlili metodu
- d. həssaslığın təhlili metodu**
- e. normativ-parametrik metod

Sual 75: Pərakəndə satış qiymətinin elementi deyil:

- a. ƏDV – nin məbləği
- b. Aksiz vergisinin məbləği
- c. maya dəyəri və mənfəətin cəmi
- d. ticarət əlavələrinin kəmiyyəti
- e. cavablar doğru deyil**

Sual 76: Əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növüdür :

- a. cari qiymətlər
- b. pərakəndə satış qiymətləri
- c. mövsümi qiymətlər
- d. satınalma qiymətləri
- e. cavablar doğru deyil**

Sual 77: İstehsalı müəssisənin topdansatış qiymətinə daxildir:

- a. Aksiz vergisi
- b. Əlavə dəyər vergisi
- c. mənfəət
- d. maya dəyəri
- e. cavablar doğrudur**

Sual 78: Əmtənin topdansatış qiymətinə daxildir

- a. İstehsalçı müəssisənin buraxılış qiyməti
- b. əlavə dəyər vergisi
- c. mənfəət
- d. aksiz vergisi
- e. cavablar doğrudur**

Sual 79: Pərakəndə satış qiymətinin elementi deyil:

- a. ƏDV – nin məbləği
- b. Aksiz vergisinin məbləği
- c. maya dəyəri və mənfəətin cəmi

- d. ticarət əlavələrinin kəmiyyəti
- e. cavablar doğru deyil**

**05**

Sual 80: Qiymətlərin dinamikası aşağıdakı amillərin təsiri altında formalaşır:

- a. daxili və xarici amillər
- b. əsas və əlavə amillər
- c. strateji və taktiki amillər**
- d. prinsipial və strateji amillər
- e. cavabların heç biri doğru deyildir

Sual 81: Qiymətin ikili təbiətinə aiddir:

- a. istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərcləri
- b. istehsal qiyməti və dəyər
- c. dəyər və ortalaşdırılmış dəyər
- d. mübadilə dəyəri və istehlak dəyəri**
- e. istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərcləri

Sual 82: Əmtəənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin mahiyyətini izah etmir:

- a. tarazlıq xərcləri
- b. ictimai-zəruri xərclər
- c. son hədd xərcləri
- d. istifadə xərcləri**
- e. istehlak və tədavül xərcləri

Sual 83: Qiymətin əsas əlaməti deyil:

- a. məhsulların istehsalı və reallaşdırılması, iş və xidmətlərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar ictimai xərcləri əks etdirir
- b. iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış səviyyədə mənfəəti təmin edir
- c. tələb və təklif arasında tarazlığa təsir göstərir
- d. işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsinə kömək edir**
- e. elastiki dəyişkənlik xassəsinə malikdir

Sual 84: Qiymətmələgəlmənin prinsipidir:

- a. stimullaşdırma
- b. yığım
- c. məqsədyönlülük**
- d. uçot
- e. qiymətlərin təsbit edilməsi

Sual 85: Daimi xərclərə aid deyildir

- a. qeyri-məhsuldar xərclər (cərimə, ödəmə)
- b. amortizasiya xərcləri
- c. bank krediti üzrə ödəmələr
- d. elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar
- e. cavablar doğrudur**

Sual 86: Avadanlıqların istismar xərcinə aiddir:

- a. birdəfəlik xərclər**

- b. fəhlələrə verilən əsas əmək haqqı
- c. material və xammal xərcləri
- d. təhlükəsizlik texnikası üzrə xərclər
- e. konstruktor – layihə işləri

Sual 87: Əmək-dəyər nəzəriyyəsinin mahiyyəti nədir?

- a. qiymət tədavül prosesində formalaşır
- b. qiymətin əsasında son hədd faydalılığı dayanır
- c. qiymət istehsal prosesində formalaşır**
- d. qiymət-əməyin məsrəflərinin və istehlak dəyərinin ölçüsüdür
- e. qiymət-istehlakçı faydalılığının ölçüsüdür

Sual 88: Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodologiyası nəyi müəyyən etmək üçün lazımdır?

- a. qiymət intizamı
- b. qiymət strukturu
- c. qiymət taktikası
- d. qiymət strategiyası**
- e. qiymət dinamika

Sual 89: Qiymətəmələgəlmənin metodikaı hesab olunur:

- a. marketing prinsipinin müəyyən edilməsi
- b. qiymət strategiyasının reallaşdırılması
- c. əmtəələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçülməsi
- d. əmtəələrin istehlak faydalılığının müəyyən edilməsi
- e. yeni növ məhsullara qiymətlərin müəyyən edilməsi**

Sual 90: Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodlarına aid deyil:

- a. aqreqat metodu
- b. ekspert qiymətləndirmə metodu
- c. “beyin hücumu” metodu
- d. struktur oxşarlığı metodu
- e. müqayisəli üstünlüklər metodu**

Sual 91: Əsas (bazis) metodlar qrupuna aid deyildir:

- a. xərc metodu
- b. korrelyasiya metodu
- c. bal metodu
- d. balans metodu**
- e. parametrik metod

Sual 92: Məhsulun istehsal maya dəyərinə daxildir:

- a. maşın və avadanlıqların saxlanılması xərcləri
- b. kommersiya xərcləri
- c. ümumtəsərrüfat xərclər
- d. birbaşa xərclər
- e. daimi və dəyişən xərclər**

Sual 93: Məhsulun tam maya dəyərinə daxildir:

- a. ümumtəsərrüfat xərcləri
- b. qeyri-istehsal xərcləri
- c. nəqliyyat xərcləri

- d. birbaşa xərclər
- e. cavablar doğrudur**

Sual 94: Qiymətməhləgətirən amillər

- a. qiymətlərə xarici təsir üsullarıdır
- b. qiymətlərin səviyyəsinə təsir göstərən obyektiv şəraitdir
- c. qiymətin quruluşuna daxili təsir üsullarıdır
- d. qiymətlərin dinamikasına təsir göstərən qanunauyğunluqdur
- e. cavablar doğrudur**

Sual 95: Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinin tərkib elementidir:

- a. xammal xərcləri
- b. sosial fonrlara ödəmələr
- c. dolayı vergilər
- d. amortizasiya xərcləri
- e. cavablar doğrudur**

Sual 96: Qiymətməhləgəlmənin bazar amilləridir

- a. istehsal xərcləri amili
- b. məhsulun keyfiyyətinin artırılması amili
- c. konyuktura amili**
- d. inzibati amillər
- e. cavablar doğru deyil

Sual 97: Məhsulun istehsal həcmindən asılı olan xərclər hansılardır?

- a. alternativ və normativ xərclər
- b. dəyişən xərclər
- c. dolayı xərclər
- d. sabit və artan xərclər
- e. dəyişən və sabit xərclər**

Sual 98: Qiymətlərin hesablanması mərhələsi deyildir:

- a. qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyulduğu
- b. tələbin müəyyən edilməsi
- c. qiymətin əmələ gəlməsi metodunun seçilməsi
- d. istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- e. gəlirlərin səviyyəsinin müəyyən edilməsi**

Sual 99: Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsidir:

- a. mənfəətin təmin olunması
- b. istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi**
- c. əmtəənin nadir üstünlüklərinin aşkara çıxarılması
- d. qiymətin yüksək səviyyəsinin müəyyən olunması
- e. rentabelliğin müəyyən olunması

Sual 100: Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- a. strateji
- b. taktiki amil**

- c. iqtisadi amil
- d. təbii amil
- e. demoqrafik amil

Sual 101: Təklifin dəyişməsinə təsir edən qeyri-qiymət amili:

- a. alıcıların zövqü
- b. gəlirlərin səviyyəsi
- c. müəyyən məhsul növünə üstünlük verilməsi
- d. digər məhsulların qiymətləri**
- e. alıcıların sayı

Sual 102: İstehsalın mövcud səviyyəsi həcmində formalaşan tələbat

- a. artan tələbat
- b. nisbi tələbat
- c. cüzi tələbat
- d. həqiqi tələbat**
- e. mütləq tələbat

Sual 103: Resursların optimal bölüşdürülməsinə imkan verən qiymət funksiyası

- a. uçot
- b. informasiya**
- c. bölgü
- d. tələb və təklifin balanslaşdırılması
- e. stimullaşdırıcı

Sual 104: Qiymətəmələgəlmənin xarici amillərinə aid deyil:

- a. ölkədə siyasi sabitlik
- b. inflyasiyanın həcmi
- c. vergi qanunçuluğunun təkmilliliyi
- d. xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi**
- e. dövlətin qiyməti tənzimləməsi

Sual 105: Qiymətəmələgətirən amil deyil

- a. strateji amil
- b. taktiki amil
- c. dəyər amili
- d. dövlət inhisar tənzimlənməsi amili
- e. cavablar doğru deyil**

Sual 106: Mənfəətin «sıfır» nöqtəsində qiymət bərabərdir.

- a. maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- b. maya dəyəri və ƏDV – nın cəminə
- c. ümumi gəlirin maya dəyərində olan nisbəti
- d. sabit və dəyişən xərclərin cəminə**
- e. ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə

Sual 107: Qiymət elementi olmaqla istehlakçılar tərəfindən ödənilir:

- a. ƏDV və aksiz vergisi**
- b. Gəlir vergisi
- c. mənfəət vergisi

- d. əmlak vergisi və torpaq vergisi
- e. nəqliyyat vergisi

Sual 108: Qiymətlərin tərkib elementi olan vergi növü:

- a. gəlir vergisi
- b. əlavə dəyər və aksiz vergisi**
- c. Əmlak vergisi
- d. Nəqliyyat vergisi
- e. Mədən vergisi

Sual 109: Qiymətlərin aşağı səviyyəsini zəruri edən amil:

- a. Əmtəyə tələbin formalaşması**
- b. rəqabətin olması
- c. uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
- d. Daha çox alıcı kütləsi cəlb etmək
- e. Cari tələbin yüksək tələbi

Sual 110: Daimi xərclərin tərkibinə daxil edilir:

- a. fəhlələrin əsas əmək haqqı
- b. materialların və konstruksiyaların dəyəri
- c. inzibati – təsərrüfat xərcləri
- d. telefonun abunə haqları**
- e. tikinti və maşın mexanizmlərinin istismar xərcləri

Sual 111: İnizibati təsərrüfat xərclərinə aid deyildir

- a. fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı
- b. obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
- c. reklamlara çəkilən xərclər
- d. təşkilatın əmlakının sığortalanması
- e. cavablar doğrudur**

**06**

Sual 112: Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növü deyil?

- a. nadirlik effekti
- b. “qiymət-keyfiyyət” effekti
- c. xərclərin bölüşdürülməsi effekti
- d. ehtiyatların paylanması effekti**
- e. müqayisənin mürəkkəbliyi effekti

Sual 113: Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növüdür ?

- a. Beblen effekti
- b. gəlir effekti
- c. əvəzetmə effekti
- d. qiymətin ədalətliliyi dərəcəsi**
- e. xərclərin ötürülməsi effekti

Sual 114: Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

**a. Beblen effekti**

- b. son nəticə üzrə əmtəənin qiymətləndirilməsi
- c. ehtiyatların yaradılması effekti
- d. müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- e. sadalananların hər biri

Sual 115: Bazar tarazlıq qiymətində

- a. tələb təklifi üstələyir
- b. tələb təklifdən aşağıdır
- c. təkalifin həcmi tələbir həcmi üstələyir
- d. tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir**
- e. (tələb) təklif həcmi tələbdən aşağıdır

Sual 116: Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir

- a. resursların qiymətləri
- b. vergilər və dotasiyalar
- c. istehsal texnologiyası
- d. qiymət dəyişməsinə gözlənilmələr
- e. cavablar doğru deyil**

Sual 117: Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinantı deyil.

- a. alıcıların sayı
- b. alıcıların zövqü
- c. istehsal resurslarının qiyməti**
- d. gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi

e. qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri

Sual 118: Aşağıdakılardan hansı qeyri-qiymət determinatı deyil:

- a. resursların qiymətləri
- b. qiymət dəyişməsinin istehsalçı gözləməsi
- c. digər əmtəələrin qiymətləri
- d. qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri**
- e. satıcıların sayı

Sual 119: Faydalılığın ölçülməsində ordinalist yanaşmaya görə:

- a. faydalılığın fasiləsiz ölçülməsi mümkünlüyü nəzərə alınır
- b. faydalılığın nisbi ölçülməsi əsaslandırılır**
- c. üstünlükvermənin aşkara çıxarılması konsepsiyası əsaslandırılır
- d. tələb və təklifə eyni əhəmiyyətə malik qiymətmələgətirən amillər kimi baxılır
- e. məcmu məsrəflər dəyişkən əmək məsrəflərinə müncər olunur

Sual 120: Qiymətdoyma nöqteyi-nəzərindən flyuərs əmtəə birjasının funksiyasıdır:

- a. stimullaşdırıcı
- a. uçot
- b. sığortalayıcı**
- c. bölüşdürücü
- d. balanslaşdırıcı

Sual 121: Qiymətdoyma nöqteyi-nəzərindən fyuçers əmtəə birjasının funksiyası deyil:

- a. qiymətməhləgətirən
- b. sığortalayıcı
- c. sabitləşdirici
- d. bölüşdürücü**
- e. proqnozlaşdırıcı

Sual 122: İstehsal-texniki təyinatlı məhsullara qiymətdoyma modeli hansıdır?

- a. differensial
- a. simmetrik
- b. lokanik
- c. parametrik**
- d. barometrik

Sual 123: Ləngitmə əmsalı hansı nisbətləri tənzimləyir?

- a. maya dəyəri və qiymət
- b. dəyər və qiymət
- c. keyfiyyət və qiymət**
- d. maya dəyəri və keyfiyyət
- e. istehlak dəyəri və keyfiyyət

Sual 124: Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modeli deyil

- a. Snob effekti
- b. Beblen effekti

- c. təqlid edənlər
- d. müqayisənin mürəkkəbliyi effekti**
- e. sadalananların heç biri

Sual 125: Praktiki qiymətməmələgəlmədə iqtisadi nəzəriyyənin nəticələrindən istifadə variantları hansılardır?

- a. radikal
- b. kompromiss
- c. konstruktiv və radikal
- d. praktik və kompromiss
- e. radikal və kompromiss**

Sual 126: Firmanın idarəetmə konsepsiyasının alətləri hansılardır?

- a. xərclərin və qiymətlərin hesablanması
- b. qiymətlərin və qiymətliliyin idarə edilməsi
- c. xərclər və qiymətlərlə idarəetmə**
- d. qiymətlərin və qiymətliliklə nəzarət
- e. bütün variantlar doğrudur

**07**

Sual 127: İnhisar şəraitində:

- a. son hədd gəliri qiymətə bərabərdir
- b. son hədd gəliri qiymətdən aşağıdır**
- c. son hədd xərci qiymətdən aşağıdır
- d. son hədd gəliri qiymətdən yüksəkdir
- e. son hədd xərci, son hədd gəliri və qiymət bir-birinə bərabərdir

Sual 128: Son hədd xərci qiymətdən yüksək olduqda-

- a. istehsal həcmi artır
- b. inhisarçı zərərlə üzləşir
- c. tarazlıq vəziyyəti yaranır**
- d. müəssisə iflasa uğrayır
- e. müəssisə izafi mənfəət əldə edir

Sual 129: Əmtəə dəstinin faydalılığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi: (yanlış variantı seçin)

- a. müstəsna xarakterə malikdir
- b. fərdi xarakterə malikdir
- c. ictimai xarakterə malikdir**
- d. subyektiv xarakterə malikdir
- e. müstəsna fərdi xarakter daşıyır

Sual 130: Qiymətdoyma nöqteyi – nəzərindən istehlak bazarının strukturuna aid edilir:

- a. uzunmüddətli istifadə təyinatlı əmtəələr
- b. gündəlik tələbat malları
- c. ərzaq malları
- d. istehlak xidmətləri
- e. cavablar doğrudur**

Sual 131: «Nüfuzlu» əmtəələr xüsusi növüdür:

- a. normal əmtəələrin**

- b. ilkin zərurət mallarının
- c. sərnişin daşıma xidmətlərinin
- d. turizm xidmətlərinin
- e. xarici istehsal məhsullarının

Sual 132: İstehlak mallarının alınması motivi deyil

- a. arzu
- b. tələbat
- c. istək
- d. zərurət
- e. istehlak bazarı**

Sual 133: İnflyasiya mü kafatı nəyin əsasında müəyyən edilir?

- a. məqbul gəlir normasının indeksləşdirilməsi
- b. inflyasiyanın tempi**
- c. məcmu pul axınının saldosu
- d. pul vəsaitləri axınlarının qiymətləndirilməsi
- e. bütün variantlar doğrudur.

Sual 134: Birjalarda qiymətin minimal dəyişməsi meyarı nədir?

- a. faiz
- b. əmsal
- c. punkt (bənd)**
- d. faiz və əmsal
- e. sadalananların hamısı

Sual 135: Pul tədavülü və qiymətlər arasında qarşılıqlı əlaqəni tənzimləyən qanunlar hansılardır?

- a. dəyər və tələb
- b. təklif və dəyər
- c. tələb və təklif
- d. dəyər və pul tədavülü**
- e. təklif və pul tədavülü

Sual 136: Kreditin qiymətinin real ölçüsü nədir?

- a. faiz dərəcəsi**
- b. dividend
- c. depozitlər
- d. kredit gəlirləri
- e. verilən kreditin kəmiyyəti

Sual 137: Kreditin qiymətinə təsir göstərən amil hansıdır?

- a. pul multiplikatoru
- b. mütləq ehtiyat norması**
- c. faiz dərəcəsi
- d. akselerator
- e. investisiya multiplikatoru

Sual 138: Kredit resurslarına qiymətkoyma modelidir –

- a. Kep modeli**
- b. parametrik model
- c. korelyasiya modeli

- d. bazis model
- e. rəqabət modeli

Sual 139: Kredit resurslarına qiymətdoyma modeli deyil:

- a. "dəyər+" modeli
- b. praym reytd modeli
- c. qiymət liderliyi
- d. LIBOR
- e. sürüşkən qiymət modeli**

Sual 140: Qiymət ayrışeçkiliyinin məqsədi sayılır

- a. istehlakçının həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması
- b. satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- c. istehsal həcmnin artırılması
- d. hər bir istehlakçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi**
- e. hər bir istehsalçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi

Sual 141: Tam rəqabət sahəsi üçün uzunmüddətli bazar təklifinə təsir göstərir

- a. sahədə firmaların sayı
- a. amillərin qiymətləri**
- b. sahədə firmaların ölçüsü
- c. hazır məhsula qiymətlər
- d. yuxarıda sadalanan bütün amillər

Sual 142: Qiymət ayrışeçkiliyi aid deyil

- a. məhsulun müxtəlif yerlərdə fərqli qiymətlərlə satışı
- b. məhsulun müxtəlif vaxtlarda fərqli qiymətlərlə satışı
- c. məhsulun müxtəlif alıcılara fərqli qiymətlərlə satışı
- d. alıcının danışıq aparmaq qabiliyyətinə görə fərqli qiymətlərin təyini
- e. cavablar doğrudur**

Sual 143: Sadələşdirilmiş qiymətmələgəlmə

- a. həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- b. əmtəənin bütün alıcılara differensial – qiymətlərlə satışı
- c. əmtəənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- d. əmtəənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- e. məhsulların satış qiymətlərlə satışı**

Sual 144: Differensial qiymətlər fərqlənir

- a. xərclərin əsaslanmasına görə
- b. keyfiyyətin əsaslanmasına görə
- c. alıcı tələbinin tam ödənilməsinə görə**
- d. xidmət səviyyəsinə görə
- e. satış yerinə görə

Sual 145: Ucuzlaşdırmanın obyekti ola bilməz:

- a. kənd təsərrüfatı məhsulları
- b. istehlak malları
- c. istehsal avadanlıqları**
- d. avtomobillər

e. cavablar doğru deyil

Sual 146: İstehsal – texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aid deyil:

- a. əmtəənin xüsusiyyətləri
- b. bazarın konyukturası**
- c. firmanın xüsusiyyətləri
- d. dillerin xüsusiyyətləri
- e. vasitəçilərin xüsusiyyətləri

Sual 147: Faiz dərəcəsinə təsir göstərən daxili amil deyil:

- a. kreditə olan tələb
- b. kreditlərin qaytarılmaması riski
- c. valyuta məzənnəsi
- d. dövlətin pul kredit siyasəti**
- e. inflyasiya

Sual 148: Faiz dərəcəsinə təsir göstərən xarici amil hansıdır?

- a. bank sektorunda rəqabət**
- b. kreditə olan tələb
- c. inflyasiya
- d. valyuta məzənnəsi
- e. kreditlərin qaytarılmaması riski

Sual 149: Nominal və real faiz dərəcələri arasındakı fərkdir –

- a. bankın mənfəəti
- b. optimal kredit dərəcəsi
- c. inflyasiya**
- d. depozit dərəcəsi
- e. müştərinin mənfəəti

**08**

Sual 150: Yüksək inhisar qiymətlərinin aşkar etmək üçün aşağıdakı amilin mövcudluğunu sübut etmək zəruridir –

- a. istehsal (satış) həcmnin qəsdən azaldılması
- b. qiymətlərin yüksəldilməsi
- c. mənfəət və xərclərin əsassız yüksək ölçüsü
- d. digər təsərrüfat subyektlərinə zərər vurulması
- e. sadalananların hamısını**

Sual 151: Oligopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil –

- a. sahədə firmaların azsaylı olması
- b. standart əmtəələrin istehsalı
- c. differensial əmtəələrin istehsalı
- d. sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması
- e. rəqiblərdən qarşılıqlı asılılığın olmaması**

Sual 152: Qiymət likvidliyi modelinin növüdür –

- a. Barometrik qiymət liderliyi**
- b. Statistik qiymət liderliyi

- c. Dinamik qiymət liderliyi
- d. Rəqabətli qiymət liderliyi
- e. Dempinq qiymət liderliyi

Sual 153: Uzunmüddətli dövrdə inhisar rəqabətli müəssisənin mənfəətinin artırılmasının qeyri-qiymət metodudur –

- a. qiymətin differensiallaşdırılması
- b. məhsulun təkmilləşdirilməsi**
- c. məhsulun istehsal xərclərinin dəyişməsi
- d. qiymət ayrı seçkiliyi
- e. dizayn və qablaşdırma

Sual 154: Qiymətin səviyyəsini bazar tarazlıq səviyyəsində aşağı salır:

- a. bazarın təmərkürləşməsi
- b. inflyasiya mövcudluğu
- c. dempinq
- d. valyuta məzənnəsi
- e. investisiya siyasəti**

Sual 155: Sərbəst qiymətlər üzrə dövlətin tənzimləmə sahəsində tətbiq etdiyi metoddur

- a. dempinqin qadağan olunması
- b. qiymət ayrı seçkiliyinin qadağan olunması
- c. protoksionizm siyasəti
- d. bazar iştirakçılara qadağa qoyulması**

- e. heç biri

Sual 156: Dempinq nədir:

- a. Məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
- b. məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- c. məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı
- d. məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə və xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı**
- e. cavablar doğrudur

Sual 157: Aşağıdakı hallarda qiymətlərin təsbit edilməsi məqsədyönlüdür

- a. qısamüddətli dövrdə
- b. uzunmüddətli dövrdə
- c. Hiper inflyasiya zamanı**
- d. mülayim inflyasiya zamanı
- e. bütün variantlar səhvdir

Sual 158: Qiymətlərin təsbit edilməsinin əsas məqsədləri:

- a. büdcə kəsrinin azalması
- b. məhsul istehsalının artırılması
- c. qiymət strategiyasının seçilməsi
- d. bazarlarının tiplərinin təkmilləşdirilməsi
- e. inflyasiyanın məhdudlaşdırılması**

Sual 159: Oligopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modeli hansıdır?

- a. koordinasiya edilməyən oligopoliya
- b. müəssisələrin birləşmələri
- c. məhsulun differensiallaşdırılması
- d. qiymət ayrı-seçkiliyi
- e. **qiymətlərin differensiallaşdırılması**

Sual 160: Oligopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolu deyil?

- a. gizli razılaşmanın bağlanması
- a. düşünülmüş paralelizm
- b. qiymət liderliyi
- c. **sahəvi tələbin dəyişkənliyi**
- d. gizli sövdələşmələrin aparılması

Sual 161: Oligopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- a. **rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi**
- b. alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi
- c. qiymət strategiyasının seçilməsi
- d. qiymət taktikasının dəyişilməsi
- e. qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi

Sual 162: Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil

- a. preyskurantların tətbiqi
- b. qiymətlərin «dondurulması»
- c. inhisar qiymətlərinin təsbit olunması

**d. rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması**

e. dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət

Sual 163: Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

a. antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə

b. gəlir siyasəti ilə tənzimləmə

**c. antiinflasiya siyasəti ilə tənzimləmə**

d. pul tədavülü sferası vasitəsilə tənzimləmə

e. istehsal və tədavül prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə

Sual 164: Qiymətlərin tənzimlənməsi üsulu deyildir

a. son hədd qiymətlərin qoyulması

b. zəmanətli qiymətlərin qoyulması

c. pərakəndəsatış qiymətlərinin tənzimlənməsi

d. transfert qiymətləri

**e. cavablar doğru deyil**

Sual 165: Təbii inhisarlara qarşı dövlət siyasətinin variantları hansılardır?

a. son hədd xərclərdən aşağı qiymətin müəyyən edilməsi

**b. məhsula son hədd xərclərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi**

c. hərracların keçirilməsi

d. məhsula son hədd gəlirlərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi

e. məhsula son hədd gəlirləri səviyyəsində qiymətin müəyyən edilməsi

Sual 166: Qiymətəmələgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- a. vergi tənzimlənməsi
- b. rentabelliyn son həddinin müəyyən edilməsi
- c. müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- d. təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması**
- e. bütün inzibati tədbirlər

Sual 167: Qiymətlərin sabitləşməsinin əsas şərti

- a. büdcə kəsirinin azalması**
- b. məhsul istehsalının artırılması
- c. qiymət strategiyası
- d. bazarların tipləri
- e. inflyasiya

Sual 168: Qiymət ayrı-seçkiliyinin məqsədidir –

- a. istehlakçıların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi
- b. satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- c. hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi**
- d. alıcıların sayının artırılması
- e. bütün cavablar doğrudur

Sual 169: Birincidərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır –

- a. hər bir firmanın optimal istehsal həcminə

- b. hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
- c. məhsulun nadir keyfiyyətlərinə
- d. hamısı doğrudur
- e. son nəticədə istehlakçı artıqlığının tam mənimsənilməsinə**

Sual 170: İkinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- a. alıcıların gəlirlərinə
- b. məhsul çeşidinə
- c. göndəriş (satış) həcminə
- d. məhsul vahidlərinin qiymət fərqinə**
- e. istehlakçı zövqünə

Sual 171: Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- a. tələb qiymətindəki fərqlərə
- b. alıcıların müxtəlif qruplara (kateqoriyalara) bölünməsinə**
- c. istehlakçı artıqlığının mənimsənilməsinə
- d. alıcıların gəlirlərinə
- e. alıcıların sayına

Sual 172: İstehlakçı artıqlığı nədir?

- a. alıcının əmtəəyə görə ödədiyi pulun məbləği
- b. əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu maksimum qiymət arasındakı fərq**
- c. əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu minimum qiymət arasındakı fərq

- d. tələb qiymətinin dəyişməsi
- e. satıcının əmtəə satışından əldə olduğu pulun məbləği

Sual 173: Qiymət liderliyinin əsas şərti hansılardır

- a. məhsulun keyfiyyəti
- b. məhsul istehsalına çəkilən xərclər
- c. marketinq tədqiqatlarının keyfiyyəti
- d. satışın həcmnin artırılması
- e. cavablar doğru deyil**

Sual 174: Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə aiddir

- a. elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri
- b. dəmiryol daşımaları
- c. neft hasilatı
- d. boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi
- e. sadalananların hamısı**

Sual 175: Kurno modelinə görə –

- a. hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
- b. hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- c. satıcılar seçilən istehsal həcmi üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- d. duopolistlərdən hər biri özünü lider kimi aparır**
- e. duopolistlərdən hər biri özünü autsayder kimi aparır

Sual 176: Qiymət taktikası özündə aşağıdakılardan hansı üzrə qərarları əks etdirir.

- a. optimal qiymət səviyyəsinin seçilməsi
- b. qiymətin əmtəənin təyinatına istiqamətləndirilməsi
- c. qiymətin mərhələli differensiallaşdırılması**
- d. qiymətlərin təhlili və proqnozlaşdırılması
- e. qiymətdoyma bazasının seçilməsi

Sual 177: Bunlardan hansı yeni və analoqu olmayan məhsullara qiymətdoyma strategiyasıdır?

- a. orta qiymətlər strategiyası
- b. «qaymaqyığma» strategiyası**
- c. üstün qiymətlər strategiyası
- d. lider qiymətlər strategiyası
- e. mükafatlı üstəliklər strategiyası

Sual 178: Oliqopolistik model olan Bertran modelində oliqopolistlər –

- a. rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir**
- b. rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir
- c. rəqibin marketing strategiyasını nəzərə almır
- d. rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir
- e. rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir

Sual 179: İnhisarçı adətən –

- a. xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir
- b. xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir

- c. qiyməti orta xərclərə bərabər olan məhsul istehsal edir
- d. hamısı doğrudur
- e. xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir və müqayisədə yüksək qiymətlər təyin edir**

Sual 180: Qiymət strategiyasının iqtisadi məzmununun riyazi ifadəsi hansıdır?

- a. qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin dinamikası
- b. qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları
- c. qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası
- d. qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları + ilkin qiymətlərin dinamikası**
- e. qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası+ qiymətlərin bazar sığortalanması

Sual 181: Yüksək qiymət strategiyası təmin edir:

- a. artıq pul ödəmələrini
- b. yeni texnologiyanın tətbiqini
- c. yüksək mənfəəti**
- d. tələbin yüksəlməsini
- e. yüksək xərcləri

Sual 182: Geniş mənada konyunktura:

- a. hadisələrin böhranı
- b. təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır

- c. qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir
- d. ictimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir
- e. hər şansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.

Sual 183: Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- a. strateji
- b. taktiki amil**
- c. iqtisadi amil
- d. təbii amil
- e. demoqrafik amil

Sual 184: Bazarda öz fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin saxlanılması və sabitliyə çalışan firmalara xas olan strategiya:

- a. yüksək qiymət
- b. orta qiymət**
- c. aşağı qiymət
- d. məqsədli qiymət
- e. dəyişməz qiymət

Sual 185: Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?

- a. satışın stimullaşdırılması
- b. istehsal həcmnin artırılması

- c. ümumi satış həcmi artırmaq
- d. istehsalı tam gücü ilə işlətmək
- e. inhisar mənfəətinin əldə edilməsi**

Sual 186: Qiymət strategiyası müsbət nəticə vermir

- a. məhsulun qiyməti tez-tez dəyişərsə**
- b. qiymətlər məqsədli bazara uyğun olduqda
- c. istehlakçılara qiymət siyasətini izah etmək çətin olmazsa
- d. bazar tədqiqatı apararaq qiymətlər barəsində qərar qəbul olunarsa
- e. məhsulların bazarda olma müddəti məhdud deyilsə

Sual 187: Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə aid deyil:

- a. elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri
- b. dəmiryol daşımaları
- c. neft hasilatı
- d. elektrik enerjisinin satışı**
- e. cavablar doğru deyil

**11**

Sual 188: Birjalarda sövdələşmələr haqqında informasiya növü hansıdır?

- a. marketinq
- b. birja**
- c. hüquqi
- d. statistik
- e. metodiki

Sual 189: Alqı-satqı prosesi ilə məşğul olan bazarın təşkilati forması necə adlanır?

- a. tender
- a. birja**
- b. alyans
- c. yarmarka
- d. hərrac

Sual 190: Tikinti məhsulunun qiymətinin formalaşmasının əsasıdır-

- a. smeta maya dəyəri
- b. avadanlığa çəkilən xərc
- c. tikinti-quraşdırma xərcləri
- d. bina və qurğuların tikintisinə çəkilən xərclər
- e. smeta dəyəri**

Sual 191: Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- a. amortizasiya xərcləri**
- b. tikinti işlərinə xidmət xərcləri
- c. sair üstəlik xərclər
- d. tikinti-quraşdırma xərcləri
- e. inzibati təsərrüfat xərcləri

Sual 192: Oligopolistik bazar üçün xarakterikdir

- a. sahədə firmaların azsaylı olması
- b. standart və differensial əmtəələrin istehsalı
- c. sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması

- d. rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq
- e. cavablar doğrudur**

Sual 193: Qiymət likvidliyi modelinin növü deyil:

- a. Statistik qiymət vahidliyi
- b. Dinamik qiymət liderliyi
- c. Rəqabətli qiymət liderliyi
- d. Dempinq qiymət liderliyi
- e. Cavablar doğrudur**

Sual 194: İnhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil:

- a. əmtəələrin differensiallaşdırılması
- b. çoxlu sayda satıcıların olması
- c. qiymət rəqabəti
- d. qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət
- e. cavablar doğrudur**

Sual 195: Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranış modeli deyildir

- a. koordinasiya edilməyən oliqopoliya
- b. qiymət endirimləri
- c. «qaydalar üzrə oyun»
- d. sadalananların hamısı**
- e. qiymət liderliyi

Sual 196: Kurno modelinə görə:

- a. hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
- b. hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- c. satıcılar seçilən istehsal həcmələri üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- d. istehsalçıların bazar haqqında məlumatları vardır
- e. cavablar doğrudur**

Sual 197: Bazar qiymətinin formalaşması anında-

- a. tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- b. tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- c. təklifin həcmi tələbin həcmi üstələyir
- d. tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir**
- e. təklifin həcmi tələbin həcmindən aşağıdır

Sual 198: Dünya bazar qiymətinin növüdür-

- a. franko – anbar qiymətləri
- b. təsbit edilən qiymətlər
- c. kontrakt qiymətləri**
- d. bazis qiymətlər
- e. müqavilə qiymətlər

Sual 199: Tikinti maşın və mexanizmlərin istismarı xərclərinə aiddir.

- a. tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- b. amortizasiya ayırmaları**
- c. cari təmir xərcləri
- d. maşınların və avadanlıqların daşınması xərcləri

- e. əsaslı təmir xərcləri

Sual 200: Qiymətin əmələ gəlməsinə aktiv təsir göstərmir

- a. inhisarçılıq
- b. inflyasiya
- c. dempinq
- d. innovasiya siyasəti**
- e. ayrı-seçkilik

Sual 201: Oligopolistlər üçün əsasdır:

- a. rəqiblərin reaksiyasının qeyri - müəyyənliyi
- b. alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi
- c. qiymət strategiyasının seçilməsi
- d. qiymət taktikasının dəyişilməsi
- e. cavablar doğrudur**

Sual 202: Aşağıdakılardan biri bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etməyən göstəricidir

- a. Linda indeksi
- b. Xerfindal – Xirşman indeksi
- c. Lerner indeksi
- d. Paaşe indeksi**
- e. Bazarın astana indeksi

Sual 203: Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı sahələrində qiymətlərin müəyyən edilməsi metoduna aid deyildir:

- a. ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərinin çıxılması
- b. məhsulun şərti məhsul kimi qəbul edildiyi və digər növlərin müəyyən olunmuş əmsallarla qiymətləndirilməsi
- c. xərclərin ümumi həcmində qarışıq məhsullar üzrə xərclərin xüsusi çəkisinin müəyyənləşdirilməsi
- d. ümumi dəyərdə əlavə məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi**
- e. xərclərin ümumi həcmində əsas məhsullar üzrə xərclərin müəyyən edilməsi

Sual 204: Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat tarifinin növü deyil-

- a. differensial tariflər
- b. mütənasib tariflər
- c. akkord tariflər
- d. mütərəqqi tariflər**
- e. tariflər

**12**

Sual 205: Məişət xidməti bazarında qiymətin əmələ gəlməsinə təsir edən amil deyil:

- a. sifarişin yerinə yetirilməsinin təcililik dərəcəsi
- b. əhəlinin məişət xidmətinə tələbatın dəyişməsi
- c. sifarişçiyə xidmətin yaxınlaşma dərəcəsi
- d. xidmətin sosial əhəmiyyətliliyi
- e. xidmətlərin göstərilməsinin mövsümliliyi**

Sual 206: İdxal məhsullarına gömrük rüsumlarının qoyulmasına məqsəd nədir?

- a. istehsal həcmi artırmaq
- a. xərcləri minimuma endirmək
- b. xarici məhsulların daxili qiymətlərdən aşağı qiymətlə idxalın məhdudlaşdırılması**
- c. məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək
- d. mənfəətin yüksəldilməsi

Sual 207: Satışın həvəsləndirmə formalarının seçilməsinə ən çox təsir edən amil hansıdır?

- a. Qiymət səviyyəsi
- b. Marketing strategiyası
- c. Müəssisənin maliyyə vəziyyəti**
- d. Strateji marketing
- e. Bazarın kompleks tədqiqi

Sual 208: Real məhsulun istehlakçıya çatdırılması üçün birjada bağlanan sövdələşmə növü hansıdır?

- a. Spot**
- b. Fyuçers
- c. Ofset
- d. Krossinq
- e. Forfeyting

Sual 209: Birja kotirovkaları metodlarını əhatə edir

- a. Qiymətlər haqqında alıcılara informasiya, vermək
- b. faktiki sövdələşmə qiymətlərinin tələb və təklif üzrə qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi**
- c. Əmtəələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması
- d. Birjada əlavə şərtlər qoyulmaqla qiymətlərin göstərilməsi
- e. Müasir qiymətlərin təyin edilməsi

Sual 210: Valyuta məzənnəsinin mahiyyəti

- a. Birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
- b. Bir ölkənin pul vahidinin digər valyuta ilə qiyməti**
- c. dünya bazarlarında salınmış əmtəənin dəyəri
- d. inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyusu
- e. Xarici valyutanın alınması

Sual 211: Birjalarda real əmtəə üzrə sövdələşmə növləri deyildir.

- a. Spot sövdələşməsi
- b. Keş sövdələşməsi
- c. Forvard sövdələşməsi
- d. Keş və Forvard sövdələşmələri
- e. Fyuçers sövdələşmələri**

Sual 212: Birjalarda fyuçers sövdələşmələrinin məqsədlərinə aid deyildir

- a. alver etmək
- b. gələcəkdə baş verən qiymət artımlarından sığorta
- c. komissiya haqlarının və fond yığımlarının əldə olunması**

- d. proqnozlasdirma
- e. qiymət dəyişmələrindən sığorta

Sual 213: Əmtəə birjalarının «fərqləndirilməsinin» əsas metodu deyil

- a. qiymətlərin təsbiti**
- b. faktiki sövdələşmə qiymətlərinin qeydiyyatı
- c. tələbin qeydiyyatı
- d. təklifin qeydiyyatı
- e. tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi

Sual 214: Birjalarda qiymət katirovkaları haqqında informasiya mənbəyi

- a. preyskurantlar
- b. birja bülletenləri**
- c. elmi əsərlər
- d. statistik məcmunələri
- e. metodiki göstərişlər

Sual 215: Tələb – təklif üzləşdirməsi ilə məşğul olan bazarın təşkilati forması necə adlanır?

- a. monopsoniya
- b. birja**
- c. sərgilər
- d. xecirlənmələr
- e. tender

Sual 216: Tenderdə iştirak edən müəssisədə istehsal güclərinin normal yüklənməməsi əmsalı dəyişir.

- a. 17 – 18 % arasında
- b. 11-12% arasında
- c. 10-15 % arasında**
- d. 13-15 % arasında
- e. 10-30% arasında

Sual 217: Birja əmtəələrinə aid edilmir

- a. bitkiçilik məhsulları
- b. heyvandarlıq məhsulları**
- c. energetika məhsulları
- d. əlvan metallar
- e. avadanlıqlar

Sual 218: Birja əmtəələrini digər əmtəələrdən fərqləndirən əlamət deyil

- a. əmtəənin təklifi ona olan tələbdən azdır**
- b. standartlaşma üçün yararlıdır
- c. əmtəəyə olan tələb kütləvi xarakter daşıyır
- d. əmtəələr həmcinsdir
- e. tələb və təklif asanlıqla pronozlaşdırılır

Sual 219: Krossinq nədir?

- a. səhmlərin məzənnəsinin süni olaraq aşağı salınması
- b. səhmlərin məzənnəsinin süni olaraq artırılması

- c. səhmlərə yüksək tələbin olması barədə süni təsəvvürün yaradılması
- d. tələbin və təklifin balanslaşdırılması
- e. süni əmtəə qıtlığının yaradılması

Sual 220: Aşağıdakı qiymətlərdən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir

- a. SIF
- b. KAF
- c. FOB
- d. FAS**
- e. FOT

Sual 221: Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil-

- a. istehsal yerində FOB qiyməti
- b. bazis məntəqə qiyməti
- c. sürüşkən qiymətlər**
- d. franko-anbar-istehlakçı qiyməti
- e. zona qiymətləri

Sual 222: Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətqoyma modeli deyil.

- a. LIBOR modeli
- a. praym-reyt modeli
- b. kep modeli
- c. «dəyər+» modeli
- d. Fişer modeli**

Sual 223: Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri ilə sənaye məhsullarının qiyməti arasındakı nisbətlər tənzimlənir-

- a. Linda indeksi ilə
- b. Laspeyres indeksi ilə
- c. paritet qiymət indeksi ilə**
- d. istehlak qiymətləri indeksi ilə
- e. Paaşe indeksi ilə

Sual 224: Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye sistemi məhsullarının qiymət sisteminə aid deyil?

- a. birja qiymətləri
- b. kontrakt qiymətləri
- c. müqavilə qiymətləri
- d. transfert qiymətləri**
- e. sərbəst qiymətlər

**13**

Sual 225: Valyuta məzənnəsi dedikdə başa düşülür.

- a. valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
- b. hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri**
- c. dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtəənin dəyəri
- d. inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyutası
- e. xarici valyutanın alınması və satılması

Sual 226: Valyuta sövdələşmələrinin aşağıdakı növləri fərqləndirilir

- a. «SPOT» sövdələşməsi
- b. «Forvard» sövdələşməsi
- c. «Spot» kassa əməliyyatı və «forvard» sövdələşməsi**
- d. Valyutanın alınıb satılması ilə müəyyən müddətdən sonra aparılan kombinasiyalı sövdələşmə
- e. «Spot» və «Forvard» sövdələşmələri.

Sual 227: Valyuta məzənnələrinin aşağıdakı növləri mövcuddur.

- a. sərbəst enib-qalxan valyuta məzənnəsi
- b. möhkəm valyuta məzənnəsi
- c. sərbəst enib-qalxan və möhkəm valyuta məzənnələri**
- d. xüsusi alınma hüququ olan SDR kredit pulları
- e. milli və regional valyuta məzənnəsi

Sual 228: Valyuta dönərliliyinin aşağıdakı halları fərqləndirilir.

- a. maliyyə valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik.**
- b. milli valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, daxili dönərlilik, tam dönərlilik.
- c. valyutanın sərbəst dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik, maliyyə-valyuta dönərliliyi.
- d. sərbəst valyuta dönərliliyi
- e. daxili və xarici valyuta dönərliliyi

Sual 229: Dünya qiymətlərini xarakterizə edən əlamət deyil-

- a. iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- b. sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
- c. sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması**
- d. sazişlərin idxal və ya ixracyönümlü olması
- e. idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması

Sual 230: Dünya bazar qiymətlərinin əsasını nə təşkil edir?

- a. milli dəyər
- b. beynəlxalq dəyər
- c. istehsal qiyməti
- d. beynəlmiləl dəyər**
- e. istehlak dəyəri

Sual 231: İxrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növü deyil-

- a. tədavül xərcləri
- b. maliyyələşmə xərcləri
- c. sığorta xərcləri**
- d. daşınma xərcləri
- e. reklam xərcləri

Sual 232: Hansı halda dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha yüksəkdir?

- a. istehsalın təmərküzləşməsi səviyyəsi yüksək olduqda**
- b. ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- c. dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda

- d. ölkədə istehlakın ümumi həcmində əmtəənin idxalın payı yüksək olduqda
- e. yerli istehsal məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda

Sual 233: Xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiyməti

- a. sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- b. sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası**
- c. sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- d. sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti
- e. istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət

Sual 234: Xarici ticarətdə müqavilə qiymətləri aşağıdakılardan hansıdır?

- a. pərakəndə satış qiyməti
- b. faktiki sövdələşmə qiymətləri
- c. proqnoz qiymətləri
- d. nəşr edilən sorğu qiymətləri
- e. kontrakt qiymətləri**

Sual 235: İxrac qiymətlərinin hesablanması ilkin baza hansıdır?

- a. daxili bazar qiymətləri**
- b. “qapalı” bazar qiymətləri
- c. sərbəst qiymətlər
- d. “azad” bazar qiymətləri
- e. topdansatış qiymətlər

Sual 236: İxrac qiymətlərinin tərkibinə aşağıdakı xərclər daxil edilmir.

- a. nəqliyyat xərcləri
- b. vasitəçilərin mükafatlandırılması üçün komissiyon yığımlar
- c. sığorta xərcləri
- d. risklərin örtülməsi üçün ehtiyatlar
- e. satıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri**

Sual 237: Aşağıdakılardan hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcmində təsir etmir?

- a. əmtəə bazarının konyunkturasi
- a. istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
- b. təsbit olunmuş qiymətlər**
- c. təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti
- d. daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət

Sual 238: Kommersiya düzəlişləri hansı şərtlər hesabına müqavilə qiymətlərinə daxil edilir?

- a. ödəmə şərtləri
- b. məhsulun çatdırılması şərtləri**
- c. satış üzrə başqa vasitəçiləri olan istehsalçılar hesabına
- d. məhsulun sifariş edilməsi şərtləri
- e. firmadan əvvəllər alınmış köhnə əmtəənin qaytarılması şərtləri hesabına

Sual 239: Daxili qiymətlərindən fərqli olaraq aşağıkılardan hansı ixrac qiymətlərinə daxildir?

- a. başlanğıc maya dəyəri
- b. kalkulyasiya edilmiş mənfəət
- c. nəqliyyat xərcləri
- d. gömrük rüsumları**
- e. gömrük tarifləri

Sual 240: «Franko - qiyməti» nin səviyyəsinə təsir edir:

- a. əmtənin bazar payı
- b. əmtənin növü
- c. əmtənin nəql etmə xərci**
- d. rəqabətin kəskinliyi
- e. əmtəyə olan həcmi

Sual 241: İxrac-idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən nə ilə fərqlənir?

- a. satıcıların və nümayəndələrin komissiyon mükafatlandırılması
- b. idxal gömrük xərcləri
- c. nəqliyyat xərcləri**
- d. maliyyələşdirmə xərcləri
- e. sığorta xərcləri

Sual 242: Sponto güzəşti nədir?

- a. Mövsüm güzəştidir
- b. Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəştdir
- c. Nağd hesablaşma hesabına güzəştdir
- d. Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəştdir
- e. İxrac güzəştidir**

Sual 243: FOB və SİF qiymətləri bir-birindən fərqlənir-

- a. ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- b. sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər**
- c. ödəniş şərtləri ilə
- d. gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- e. bazar şərtləri ilə

Sual 244: Fraxt nədir?

- a. avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- b. dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- c. su nəqliyyatı tarifləri**
- d. çay nəqliyyatı tarifləri
- e. dəniz nəqliyyatı tarifləri

Sual 245: Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil:

- a. istehsal yerində FOB qiyməti
- b. bazis məntəqə qiyməti
- c. sabit və dəyişən qiymətlər**

- d. Franko – anbar – istehlakçı qiyməti
- e. nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər

Sual 246: Gömrük tarifinin tətbiq edilməsi nəyə gətirib çıxarır?

- a. idxal qiymətlərinin artmasına və yerli malların qiymətlərinin aşağı düşməsinə
- b. idxal və yerli malların qiymətlərinin artmasına**
- c. yerli istehsalçıların qazancına və məhsul istehlakçılarının itkisinə
- d. bütünlükdə yerli məhsulların istehsalçı və istehlakçıların itkisinə
- e. istehlakçı və istehsalçıların rifah səviyyəsinin dəyişməsinə

Sual 247: Gömrük rüsumlarının tətbiq edilməsi hansı məqsədləri güdür?

- a. xarici iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi
- b. dövlət büdcəsinin artması**
- c. daxili bazarın daxili rəqabətdən qorunması
- d. xarici bazarların zəbt edilməsi
- e. daxili bazarda qiymətlərin aşağı düşməsi

Sual 248: Dünya təcrübəsində məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- a. on
- b. üç
- c. beş
- d. altı**
- e. on iki

Sual 249: FOB və FAS şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- a. Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- b. Nəqliyyat xərclərinin kəmiyyəti qədər**
- c. Ödəniş şərtləri ilə
- d. Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- e. Bazar şərtləri ilə

Sual 250: Beynəlxalq tarif və fraxtlar nəyi ifadə edir?

- a. Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- b. Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- c. Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini**
- d. Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri
- e. Daşıma qiymətlərini

**15**

Sual 251: Kənd təsərrüfatında istehsalçıların nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?

- a. əmtəənin daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
- b. məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir
- c. məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır
- d. məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür**
- e. məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir

Sual 252: Tikinti məhsullarına formalaşan qiymətə aid edilmir-

- a. müqavilə qiyməti

- b. smeta qiyməti
- c. sürüşkən qiymət
- d. preyskurant qiymət
- e. topdansatış qiymətləri**

Sual 253: Rabitə xidmətlərinin tariflərinin aşağı salınmasına səbəb olar.

- a. Rabitə xidmətinin inkişafı və yeni xidmət növünün təqdim edilməsi
- b. Ənənəvi rabitə xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- c. Defilyasiya proseslərinin inkişafı**
- d. Rabitə xidmətindən yeni servis xidmətinin göstərilməsi
- e. Beynəlxalq telefon danışqları

Sual 254: Bu göstərici bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etmir.

- a. Laspeyres indeksi**
- b. təmərküzləşmə indeksi
- c. Linda indeksi
- d. Herfindal-Hirşman indeksi
- e. Lerner indeksi

Sual 255: Yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə bu amilin təsiri nəzərə alınmır.

- a. xərclər
- a. tələb və təklif balansı
- b. energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- c. dünya bazar qiymətləri
- d. İEOÖ daxili bazar qiymətləri**

Sual 256: Nəqliyyat məsrəflərinin differensiallaşdırılması hansı nəqliyyat vasitəsində özünü biruzə verir:

- a. su və avtomobil nəqliyyatında**
- b. hava və dəniz nəqliyyatında
- c. dəmiryol nəqliyyatında
- d. avtomobil nəqliyyatında
- e. cavablar doğru deyildir

Sual 257: Hökumətin qərarlarına görə hansı nəqliyyat tarifləri tənzimlənmir:

- a. dəmiryol nəqliyyatı tarifləri
- b. daxili avia xətlərlə sərnişinlərin və yüklərin daşınması
- c. dəmiryol nəqliyyatında sərnişinlərin daşınması tarifləri
- d. taksilərlə sərnişinlərin daşınması tarifləri**
- e. dəniz nəqliyyatı tarifləri

Sual 258: Hava nəqliyyatı tariflərinə aid edilmir:

- a. hava limanları rayonlarında hava gəmilərinə xidmətə görə aeronaviqasiya xidməti tarifləri
- b. hava nəqliyyatı ilə poçtların daşınma tarifləri
- c. hava limanlarında sərnişinlərə xidmət tarifləri**
- d. hava nəqliyyatında yüklərin daşınma tarifləri
- e. hava gəmilərinə xidmət tarifləri

Sual 259: Dəmiryol nəqliyyat növlərinə aid deyildir:

- a. nəqliyyatda sərnişinlərin daşınması tarifləri

- b. nəqliyyatda baqajların daşınması tarifləri
- c. avtomobil nəqliyyatında sərnişinlərin və yüklərin daşınması tarifləri**
- d. nəqliyyatda poçtların daşınması tarifləri
- e. nəqliyyatda yük baqajlarının daşınması

Sual 260: Tarif nədir?

- a. istehsal – texniki təyinatlı məhsulların qiyməti
- b. istehlak mallarının güzəştli qiyməti
- c. pullu xidmətlərin qiyməti**
- d. istehsal amillərinin qiyməti
- e. tikinti məhsullarının qiyməti

Sual 261: Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil:

- a. ümumi tariflər
- b. yerli tariflər
- c. akkord tariflər**
- d. müstəsna tariflər
- e. differensial tariflər

Sual 262: Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılmır

- a. vaqonların tiplərinə görə
- b. göndərişlərin növlərinə
- c. daşıma məsafəsinə və sürətinə
- d. boşdayanma vaxtına**

e. vaqonların yükləyirmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə

Sual 263: İstehlak xidmətlərinə qiymətqoymada uçota alınan-sfəsifik məsrəf növü deyil?

- a. vaxt məsrəfləri
- b. fiziki güc məsrəflərə
- c. əsəbi – psixi məsrəflər
- d. sensor məsrəflər
- e. satış məsrəfləri**

Sual 264: Aşağıdakılardan biri bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə edən göstəricidir:

- a. Linda indeksi
- b. Xerfindal – Xirşman indeksi
- c. Lerner indeksi
- d. Bazarın astana indeksi
- e. Cavablar doğrudur**

Sual 265: Elektrik enerjisinin pərakəndə satış tarifləri nə qədərdir?

- a. 5,8 qəpik
- b. 6,0 qəpik**
- c. 7,5 qəpik
- d. 7,0 qəpik
- e. 7,7 qəpik

Sual 266: Elektrik enerjisinin tranzit ötürülmə tarifləri nə qədərdir?

- a. 0,4 qəpik
- b. 0,6 qəpik
- c. 0,2 qəpik**
- d. 0,7 qəpik
- e. 1,0 qəpik

Sual 267: «Əhali» istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsatış qiyməti nə qədərdir? (1000m<sup>3</sup> üçün ƏDV ilə)

- a. 100 manat**
- b. 45,0 manat
- c. 41,0 manat
- d. 47,2 manat
- e. 46,8 manat

Sual 268: «Qeyri-əhali» istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsatış qiyməti nə qədərdir? (1000m<sup>3</sup> üçün ƏDV ilə)

- a. 92,0 manat
- b. 100 manat**
- c. 89,0 manat
- d. 97,0 manat
- e. 93,8 manat

Sual 269: Bunlar nəyin formalarıdır: müttəfiq, birbaşa və tranzit.

- a. Beynəlxalq fraxt bazarlarının

- b. Beynəlxalq avtomobil daşımalarının
- c. Beynəlxalq dəmiryol tariflərinin**
- d. Xətt gəmiçiliyi çərçivəsində beynəlxalq su daşımalarının
- e. Beynəlxalq hava nəqliyyatı daşınmaları formaları

Sual 270: Nəqliyyat tarifləri özündə aşağıdakı tarifləri əks etdirir.

- a. sərnəşin və yükdaşımalarını**
- b. sərnəşin və dəmiryolu nəqliyyatında yükdaşımalar
- c. sərnəşin və ictimai nəqliyyatın bütün növlərində yükdaşımalar
- d. sərnəşin və avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımalar
- e. sərnəşin və yerli aviaxətlə yükdaşımalar

Sual 271: Hərəkət əməliyyatlarına aşağıdakı məsrəflər daxil edilmir:

- a. yükün hərəkəti üzrə
- b. rabitə yollarının məzmunu üzrə
- c. enerji təsərrüfatının məzmunu üzrə
- d. rabitə üzrə
- e. yükləmə – boşaltma işləri**

Sual 272: Yükdaşımalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- a. başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- b. yüklərin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- c. başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər**
- d. sərnəşinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər

e. yükləmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər

Sual 273: Hərəkət xərcləri asılıdır:

- a. daşıma məsafəsindən**
- b. sərnişinlərin və dəmiryolu nəqliyyatı baqajının daşınmasından
- c. avtomobil nəqliyyatı baqajı və sərnişinlərin daşınmasından
- d. yerli avia xətlərdə baqajın və sərnişinlərin daşınmasından
- e. su nəqliyyatı ilə baqajın sərnişinlərin və yüklərin daşınmasından

Sual 274: Nəqliyyat xidmətinin maya dəyərinin hesablanması zamanı aşağıdakı göstəricini uçota almaq lazım deyil:

- a. 1 ton yükə düşən başlanğıc son əməliyyatlara çəkilən məsrəflər
- b. 1 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasına çəkilən xərclər
- c. məsafə
- d. mənfəətin kütləsi**
- e. bütün cavablar düzgün deyil

Sual 275: Tarif dərəcələrinin qurşaqlar üzrə məcmuusu aşağıdakılardan birini formalaşdırır:

- a. tarif sxemini**
- b. dəmiryol sxemini
- c. nəqliyyat sxemini
- d. yük sxemini
- e. sərnişin sxemini

Sual 276: Avtomobil nəqliyyatı üzrə yük tariflərinin differensiasiyası aşağıdakı növlərdən biri üzrə aparılır:

- a. işəməzd
- b. yüklərin xırda göndərişlərlə daşınması üzrə
- c. müstəsna tariflər üzrə
- d. vaxtəməzd
- e. fraxt üzrə**

Sual 277: Azərbaycan Respublikasında qiymətləri və tarifləri tənzimləyən orqan hansıdır?

- a. Vergilər Nazirliyi
- b. Gömrük Komitəsi
- c. Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
- d. Tarif Şurası**
- e. İctimai Təşkilatlar

Sual 278: Dəmiryol nəqliyyatı müəssisələri üzrə orta tarif dərəcəsi müəyyən etmək üçün aşağıdakı göstərici tələb olunmur:

- a. mənfəət kütləsi
- b. daşınma xərcləri
- c. nəqliyyat məhsulunun həcmi
- d. daşınma məsafəsi**
- e. bütün variantlar doğrudur

Sual 279: Aşağıdakılardan biri nəqliyyat tarifi deyil.

- a. differensial
- b. proporsional
- c. akkord
- d. xüsusi**
- e. tranzit

Sual 280: Məişət xidməti bazarında qiymətə təsir edən amillərə aid deyil :

- a. sifarişin yerinə yetirilməsinin təsililik dərəcəsi
- b. ilin dövrlərinə uyğun olaraq əhalinin məişət xidmətinə tələbatın mövsumi dəyişməsi
- c. sifarişçiyə xidmətin yaxınlaşma dərəcəsi
- d. xidmətin sosial əhəmiyyətliyi
- e. cavablar doğru deyil**

Sual 281: Sərnişin dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- a. məsafənin uzaqlığından
- b. yerli rabitədən
- c. şəhər kənarı daşımalardan
- d. mənfəət kütləsindən**
- e. bütün cavablar düzgün deyil

Sual 282: Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri aşağıdakı yük növlərindən və göndəriş növlərindən biri üzrə differensasiya olunmur:

- a. gəmi

- b. konteyner
- c. yığma
- d. xırda
- e. müstəsna**

Sual 283: Orta daşınma uzunluğu adlanır:

- a. tarif qurşağı**
- b. iki dərəcəli tariflər
- c. orta tarif dərəcəsini
- d. tarif dərəcəsini
- e. bütün cavablar düzgün deyil

Sual 284: Dəmir yol tarifləri yüklərin daşınma göndəriş növlərinə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırır:

- a. ümumi, yerli və müstəsna
- b. vaqonlar, konteyner, aztonajlı və xırda göndəriş tarifləri**
- c. vaqonlar üzrə, ümumi, yerli və müstəsna
- d. yerli, konteyner və aztonajlı
- e. bütün cavablar düzgün deyil

Sual 285: Nəqliyyat xidmətlərinin aşağıdakı növlərindən birinə tariflər tənzimlənmir:

- a. yüklərin daşınması, dəmiryol nəqliyyatında yükləmə-boşaltma işləri
- b. sərnışinlərin, baqajın, yük baqajının və dəmiryol nəqliyyatlarında poçt daşınmaları

- c. limanlarda yükləmə-boşaltma işləri
- d. yerli nəqliyyat müəssisələri tərəfindən göstərilən xidmətlər
- e. bütün cavablar düzgün deyil**

Sual 286: Hazırda aşağıdakı tariflərdən biri dövlət tərəfindən tənzimlənir?

- a. kommunal xidmətlər
- b. sərnəşin nəqliyyatı
- c. rabitə
- d. məişət xidməti tarifləri**
- e. bütün cavablar düzgün deyil

Sual 287: Xidmətlərə görə tariflər aşağıdakılardan birini kompensasiya etməlidir:

- a. istismar xərcləri
- a. istifadə olunmuş kapitala görə faizlər
- b. fiskal vergilər
- c. avadanlıqların amortizasiyası
- d. bütün variantlar doğrudur**

Sual 288: Aşağıdakılardan hansı doğru deyil:

- a. bütün xidmət növlərinə görə tariflər xidmətin keyfiyyətindən asılı olaraq differensiallaşır
- b. mənzilə görə tariflər olnun rahatlığını nəzərə alır
- c. nəqliyyat xidmətinin keyfiyyəti gedişin rahatlığı və sürətliliyi ilə müəyyən edilir

- d. poçt xidmətinin keyfiyyəti müxbir daşınması sürətindən və onların öz vaxtında çatdırılmasından asılıdır
- e. başlanğıc-yekun əməliyyat xərcləri daşınma məsafəsindən asılıdır**

Sual 289: Avtomobil daşınmalarının maya dəyəri aşağıdakılardan asılı deyil:

- a. yol iqlim şəraiti
- a. yüklərin növü
- b. yük axınlarının xarakteri
- c. hərəkət heyətinin tipindən**
- d. aparılan yüklər

Sual 290: Müəssisənin qiymət siyasətinin işlənməsi prosedurasına daxil deyil-

- a. alıcılar
- a. rəqiblər
- b. dövlət
- c. xərclər
- d. vasitəçilər**

Sual 291: Aşağı qiymətlər strategiyası hansı hallarda özünü doğruldur (yanlış variantı seçin)-

- a. xarici bazara daxil olmaq halında
- b. daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- c. kütləvi bazara çıxarmaq halında
- d. ümumi satış həcmi artırmaq halında

**e. qiyməti kifayət qədər aşağı salmaq mümkün olduqda**

Sual 292: Məqsədli qiymətlər strategiyasında hansı müsbət nəticə verir:

- a. hər hansı bir konkret il ərzində qüxsək mənfəət kütləsinin əldə edilməsi
- b. bir neçə il müddətinə qane edici mənfəət kütləsi
- c. kapital qoyuluşunun dəyəri ilə mənfəətin uzlaşması
- d. satış həcmnin və qiymətin dəyişməsi halında mənfəət kütləsinin sabit qalması
- e. bütün variantlar doğrudur**

Sual 293: Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:

- a. yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edirsə
- b. rəqabət kəskindirə**
- c. rəqabət məhduddursa
- d. qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edilirsə
- e. yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda

Sual 294: Orta qiymətlər strategiyası hansı halda müsbət nəticə verir:

- a. yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini təmin edirsə
- b. rəqabət məhduddursa
- c. qoyulan kapitala görə uzunmüddətli və ədalətli mənfəət əldə etməyə şərait yaradırsa**
- d. yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda

- e. çox saylı məmulatın nisbətən aşağı qiymətlə satışında əldə edilən gəlir ilkin yüksək qiymətlə müqayisədə əhəmiyyətsizdirsə

Sual 295: Qiymət siyasəti təmin etməlidir:

- a. müasir texnologiyanın tətbiqini
- b. alternativ yanaşmaları
- c. maksimal gəlir imkanlarını**
- d. vahid tarif səviyyəsini
- e. investisiya qoyuluşunun səmərəliliyini

Sual 296: Qiymət strategiyasının növü deyil-

- a. yüksək qiymət strategiyası
- b. aşağı qiymət strategiyası
- c. yuvarlaq olmayan qiymət strategiyası
- d. sabit qiymət strategiyası
- e. alternativ qiymət strategiyası**

Sual 297: Qiymətlərin differensiallaşması:

- a. Əmtəə vahidinin təklif qiymətinə bərabər qiymətdir
- b. Həmcins əmtəə vahidinin qiyməti elə müəyyən edilir ki, artıq hissə alıcıda qalır
- c. Əmtəə vahidinin hər birinə tələb qiymətinə bərabər qiymətdir və artıq hissə inhisarçı tərəfindən mənimsənilir
- d. Tələb qiyməti müəyyən qiymət səviyyəsini ötür keçən bütün əmtəə vahidləri bəzi  $P_n$  qiyməti ilə reallaşdırılır

**e. Qiymət ayrı- seçkiliyinin reallaşması üsuludur**

Sual 298: Inhisarçı müəssisənin bazar davranışını xarakterizə edir

- a. İstehsal (satış) həcmnin məqsədli dəyişdirilməsi
- b. qiymətlərin yüksəldilməsi
- c. mənfəətin yüksək ölçüsü
- d. rəqib subyektlərinə zərər vurulması
- e. sadalananların hamısı**

Sual 299: Hər hansı bir həmcins əmtəənin alıcı və satıcıların məcmusu:

- a. inhisarçı rəqabət bazarı
- b. oliqopolist bazarı
- c. xalis rəqabət bazarı**
- d. inhisar bazarı
- e. monopsoniya

Sual 300: Qiymətin ayrıseçkiliyinin tətbiqi üzrə:

- a. istehlakçıların tələbinin ödənilməsi
- b. satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- c. hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi
- d. alıcıların sayının artırılması
- e. bütün cavablar doğrudur**